

ALTERNATYVIŪJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO REIKALAVIMAI NĖRA TAIKOMI PERKANT TAKSI IR (AR) PAVĖŽĖJIMO PASLAUGAS

Viešųjų pirkimų tarnyba gavo Aplinkos ministerijos ir Susisiekimo ministerijos išaiškinimus dėl taksi ir (ar) pavėžėjimo paslaugų pirkimų.

Alternatyviųjų degalų įstatymo (toliau – ADĮ) 15 straipsnio 1 dalis numato, jog: „Perkančiosios organizacijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, ir perkantieji subjektai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme, atlikdami viešuosius pirkimus, privalo laikytis šiame straipsnyje numatytų reikalavimų, kai:

1) įsigyja kelių transporto priemones ar sudaro lizingo, nuomos arba išperkamosios nuomos sutartis dėl kelių transporto priemonių naudojimo; <...>

3) pagal paslaugų sutartis įsigyja kelių transporto priemonėmis atliekamas viešojo kelių transporto, specialiojo keleivinio kelių transporto, nereguliarus keleivinio transporto, atliekų rinkimo, pašto siuntų vežimo keliais, siuntinių vežimo, pašto pristatymo ir siuntinių pristatymo paslaugas, kaip jos suprantamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamame Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atveju, kada juos privaloma taikyti, tvarkos apraše“.

ADĮ 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytos paslaugos pagal BVPŽ kodus yra įvardintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymo Nr. 3-100 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atveju, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašo patvirtinimo“, priede:

60112000-6	Viešojo kelių transporto paslaugos
60130000-8	Specialiojo keleivinio kelių transporto paslaugos
60140000-1	Nereguliarus keleivinis transportas
90511000-2	Atliekų rinkimo paslaugos
60160000-7	Pašto siuntų vežimas keliais
60161000-4	Siuntinių vežimo paslaugos
64121100-1	Pašto pristatymo paslaugos
64121200-2	Siuntinių pristatymo paslaugos

Taksi ir pavėžėjimo paslaugoms priskiriami BVPŽ kodai, pvz., pavėžėjimo paslaugos teikiamos su paslaugos teikėjo vairuotoju (BVPŽ kodai 60120000-5, 60170000-0, 60171000-7); taksi paslaugos (BVPŽ kodas 60120000) ir pan. Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, atliekant taksi arba pavėžėjimo paslaugų viešuosius pirkimus, ADĮ reikalavimai nėra taikomi.

Siekiant įvykdyti taksi ir (ar) pavėžėjimo paslaugų žaliąjį pirkimą, pirkimo vykdytojai turi vadovautis Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykstant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 4 punktu ir nustatyti aplinkos apsaugos kriterijus.

Šiuo atveju skatiname pirkti paslaugas, kurios būtų teikiamos kuo draugiškesnėmis aplinkai transporto priemonėmis, taip darant kuo mažesnę neigiamą poveikį aplinkai. Tam galite

savarankiškai nustatyti aplinkos apsaugos kriterijus, kurie yra susiję su pirkimo objektu, taikant **bent vieną** Aprašo **4.4.4.1 – 4.4.4.3 papunkčiuose nustatytus aplinkosauginius principus** viename, keliuose ar visuose paslaugos gyvavimo ciklo etapuose:

-
- 4.4.4.1. prekei pagaminti ir (ar) tiekti, **paslaugai teikti** ar darbams atlikti **sunaudojama mažiau gamtos išteklių** ir (ar) sudėtyje yra pakartotinai panaudotų ir (ar) perdirbtų medžiagų
-
- 4.4.4.2. prekei pagaminti, tiekti ir (ar) naudoti, **paslaugai teikti** ar darbams atlikti **sunaudojama mažiau elektros energijos ir (ar) naudojami atsinaujinantys, ekologiški energijos ištekliai**
-
- 4.4.4.3. prekei pagaminti, **paslaugai teikti** ar darbams atlikti **naudojama mažiau ar visai nenaudojama pavojingųjų cheminių medžiagų, neteršiama aplinka ir nekeliamas pavojus sveikatai**
-

Atkreipiame dėmesį, kad pirkimo dokumentuose principo nurodyti neužtenka, reikia suformuluoti konkretų reikalavimą. Aplinkos apsaugos kriterijai gali būti nustatomi kaip tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai ar kvalifikacinės atrankos kriterijai ir (ar) pasiūlymų vertinimo kriterijai (papildomai galima nustatyti ir minimalią balų sumą, kurią turi surinkti tiekėjai, ar tam tikrus privalomus atitikti aplinkos apsaugos reikalavimus), ir (ar) pirkimo sutarties vykdymo sąlygos.

Pavyzdžiui:

Atliekant taksi ir (ar) pavėžėjimo paslaugų žaliąjį pirkimą ir siekiant įgyvendinti Aprašo 4.4.4.3 papunkčio principą (paslaugai teikti neteršiama aplinka) pirkimo vykdytojas gali aplinkosauginį reikalavimą nustatyti kaip pasiūlymo vertinimo kriterijų, suteikiant papildomus balus, jei visos ar tam tikra dalis paslaugų būtų teikiamos su netaršiomis transporto priemonėmis.

Taip pat sudarant ilgalaikės sutartis (ilgesnes nei 1 metai), galima papildomus balus suteikti tiekėjams, kurie antraisiais ir (ar) trečiaisiais paslaugų teikimo metais visas ar tam tikrą dalį paslaugų įsipareigos teikti netaršiomis transporto priemonėmis.

Atkreipiame dėmesį:

1. jeigu sutartis bus sudaryta su tiekėju, kuris vertinant pasiūlymą gavo 0 (nuli) balų dėl aplinkosauginių reikalavimų, kaip pvz., paslaugų teikimo netaršiomis transporto priemonėmis, toks pirkimas negalėtų būti priskiriamas prie žaliųjų. Nebent kituose pirkimo dokumentuose (pavyzdžiui, sutartyje, techninėje specifikacijoje, ar kitoje pirkimo dokumentų dalyje) būtų nustatyti papildomi aplinkosauginiai reikalavimai;
2. sutarties vykdymo metu pirkimo vykdytojas privalo prižiūrėti, kaip tiekėjas laikosi nustatytų reikalavimų. Tam sutartyje turi nusimatyti patikrinimo mechanizmą. Vien tik deklaratyvus reikalavimas ar patikinimas, jog tiekėjas laikosi sutarties vykdymo sąlygos, neužtenka. Pavyzdžiui galima nustatyti, kad sutarties galiojimo laikotarpiu tam tikru periodiškumu paslaugos teikėjas turi teikti ataskaitas dėl numatytų taikyti arba taikomų aplinkosauginių reikalavimų, kurie yra nustatyti sutartyje (ar jos prieduose) ar už kuriuos tiekėjas gavo papildomus ekonominio vertinimo balus.